

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: delfland.knnv.nl
facebook: NatuurlijkDelfland
instagram: NatuurlijkDelfland
Youtube: [klik hier](#)

Natuurlijk Delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuur Vereniging

Stro-uiltje

Uitgewerkt door Willemein, lid Team Insecten Natuurlijk Delfland
Foto's van Willemein

Nederlandse naam: Stro-uiltje

Mogelijk is deze nachtvlinder aan zijn naam gekomen door zijn kleur, die op sommige sites als stro-geel wordt aangeduid.

De vlinder heet een uiltje, omdat het voorheen tot de uilenfamilie (Noctuidae) behoorde.

Latijnse naam: *Rivula sericealis* (Scopoli, 1763)

Rivula komt van *rivulus* is een golf, mogelijk naar de duidelijk aanwezige postmediane lijn op de voorvleugel, die aan de golflijntjes van veel spanners doet denken. *Rivula sericealis* werd door Scopoli beschreven in *Phalaena*, de naam die de opvolgers van Linnaeus gebruikten voor de spanners en de pyraliden.

Rivula kan ook betekenen: oeverbewonend, naar de betekenis van *rivulus* als beek/rivier/stromend water.

sericealis: *sericeus* is zijdeachtig, naar het glimmende oppervlak van de vleugels. De uitgang -alis omdat Scopoli dacht dat het een pyralide was.

Orde, onderorde familie: Orde Lepidoptera (vlinders) familie Erebidae (spinneruilen) onderfamilie (Rivulinae)

Spinneruilen (Erebidae): In 2011 heeft er een ingrijpende verandering plaatsgevonden in de taxonomie van de macronachtvlinders. Bij onderzoek bleek dat de uilen-familie (Noctuidae), zoals deze was ingedeeld, niet direct van dezelfde voorouders afstammen. Daarnaast bleek dat de tot dan toe bekende families van de beervlinders (Arctiidae) en de donsvlinders (Lymantriidae) en enkele van de uilen (Noctuidae) wel gemeenschappelijke voorouders hadden. Deze groep vlinders is ondergebracht in de nieuw in het leven geroepen familie van de spinneruilen (Erebidae), die 7 onderfamilies omvat.

Wereldwijd bestaat deze familie uit bijna 24.600 soorten; in Nederland komen 85 en in België 86 spinneruilen voor.

Verspreiding over de aarde:

De vlinder komt voornamelijk voor in Europa, maar ook verder naar het oosten tot in Japan.

Zie <https://www.gbif.org/species/1769897>

In Nederland is de vlinder zich sterk aan het uitbreiden.

zie <https://www.verspreidingsatlas.nl/I0716>

Biotoop: De leefgebieden bestaan uit in Engeland uit vochtige graslanden, woestenijen, dunne bossen, elzenbossen en parklandschappen. In Nederland vindt je het stro-uiltje op vochtige graslanden, in moerassen, op heiden en op natte bospaden.

Voedsel:

De rupsen voeden zich met verschillende grassen zoals Gevinde kortsteel (*Brachypodium pinnatum*), boskortsteel (*Brachypodium sylvaticum*); leden van de familie Calamagrostis, waar duinriet en helm toe behoren, planten van de zeggefamilie (*Carex*); kweek (*Elytrigia repens*); de pijpestrootjes-familie (*Molinia*); leden van de straat- en beemdgrasfamilie (*Poa*). De vlinders bezoeken diverse bloemen, zoals gewone berenklauw en gulderoede-soorten. Ze drinken nectar.

imago drinkend op gewone berenklauw

Ei:

Een aantal geelachtige bijna witte eitjes worden in een rijtje afgezet op de waardplant. De eitjes zijn halfrond en zijn bedekt met veel rechte longitudinale en transversale ribbels. Een

foto van het ribbelpatroon op het ei is te vinden op: <https://lepidoptera.eu/species/1225>

en op de Duitse site: https://lepiforum.org/wiki/page/Rivula_sericealis

Rups: De rups kan het hele jaar worden gevonden, maar wordt volgens waarneming.nl vooral vanaf januari tot november gezien, met pieken in mei en augustus.

De rups is 's nachts actief en verbergt zich overdag tussen de stengels dicht bij de grond. De soort overwintert als rupsje. De rupsen zijn gemakkelijk te herkennen. De rupsen zijn hardgroen van kleur. Over de rug loopt een onopvallend dun donkergroen lijntje met aan weerszijden een opvallende, dikke en enigszins slingerende witte lijn. Op het achtste segment vinden we op de rug een opvallende gele vlek. De kop is groen met donkere spikkels. De rups is met lange dunne haren uitgerust en bereikt een lengte van 15 tot 20mm (In wetenschappelijke taal: dorsale lijn donkerder; subdorsaal wit; kop groenachtig okergeel.)

Foto's rupsen in diverse stadia: https://www.lepiforum.de/lepiwiki_vgl.pl?Rivula_Sericealis

Popstadium:

De rupsen verpoppen in een cocon die tussen grashalmen dicht bij de grond wordt opgehangen. Afhankelijk van de temperatuur duurt het verpoppen drie tot vier weken.

De pop is groen en heeft witte lengtestrepen.

foto's zie: https://www.lepiforum.de/lepiwiki_vgl.pl?Rivula_Sericealis

Imago(volwassen stadium):

De spanwijdte is 18–22 mm. De voorvleugellengte bedraagt tussen de 13 en 15 millimeter. Wetenschappelijke beschrijving: Voorvleugel driehoekig, de top is rechthoekig, de termen gebogen; aders 7, 8, 9 gesteeld.

In gewoon Nederlands: Voorvleugel geelbruin met een donker zoomveld waarin vaak een aantal kleine, weinig opvallende witblauwe vlekjes liggen. Opvallend is de blauwgrijze middenstip met twee duidelijke zwarte stippen erin.

De vlinders vliegen in Nederland tussen april en november, in drie elkaar overlappende generaties, waarbij in augustus de meeste vlinders worden gezien.

In het uiterste noorden van Noord-Europa is er slechts één generatie.

In centrale delen van Scandinavië en in grote delen van de Britse eilanden vliegt hij in twee, duidelijk gescheiden, generaties.

De vlinders vliegen zowel overdag als vlak na de schemering. Ze bezoeken bloemen. Ze worden aangetrokken door licht, maar zijn niet te lokken met smeer.

Ze zijn in het veld gemakkelijk op te jagen.

In rust heeft dit uiltje veel weg van een concorde (ooit een Frans vliegtuig). Hij heeft ook een erg hoge zit, dat wil zeggen dat de voorzijde hoog wordt gehouden, doordat de voorpoten deels zijn gestrekt. Een ander opvallend kenmerk is het feit dat hij altijd met de kop naar beneden rust. Zeer zelden zie je donkerder exemplaren. Laat in de zomer kom je wel vaak lichtere vlinders tegen.

zie foto's van alle stadia van ei tot imago incl. van genitaliën op de Duitse site:

https://lepiforum.org/wiki/page/Rivula_sericealis

Voortplanting:

Ik heb hier geen informatie over kunnen vinden. Op de onderstaande site zijn foto's van parende vlinders te zien, waarbij de vleugels in elkaar zijn gehaakt.

Foto's: https://www.lepiforum.de/lepiwiki_vgl.pl?Rivula_Sericealis

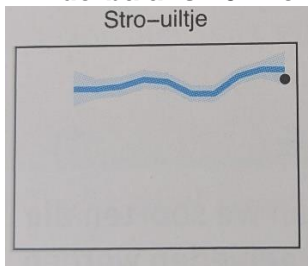
Overwinteren:

De rupsjes overwinteren terwijl ze nog heel klein zijn.

Vijanden:

Ik heb geen informatie hierover kunnen vinden, maar ik neem aan dat spinnen, insecten en vogels op stro-uiltjes jagen.

Vlinderbalans 2024 over 2023:

De lijn is in blauw weergegeven, wat betekent dat de tellingen aangeven dat de populatie stabiel is.

Te verwarren met: De imago kan verward worden met de lijnvalkmot ook late koolmot genoemd (*Evergestis forficalis*) uit de familie van de grasmotten (Crambidae), maar deze is wat groter en er lopen strepen over de voorvleugel.

stro-uiltje

lijnvalkmot of late koolmot

Mijn ervaring:

Begin september 2024 was ik met toestemming van de boswachter voor de Landelijke Insectenwerkgroep (LIW) op de Vlietlanden bij Vlaardingen. Het gebied is gesloten voor publiek en wordt alleen betreden voor werkzaamheden. Overal waar ik liep zag ik deze beige motjes. Ook elders kwam ik ze tegen. Ik heb nog nooit zoveel van deze motjes gezien. Sterker nog, in 2023 had ik er niet 1 op de gevoelige plaat vast gelegd.

Ik ben niet de enige die in 2024 zo vaak deze vlinder zag. Op waarneming.nl is in 2024 duidelijk een piek te zien. Zie:

https://waarneming.nl/species/1815/statistics/?year=&month=&sex=&life_stage=IMAGO&activity=&method=

Kennelijk waren de omstandigheden in 2024 heel goed voor deze vlinder.

Gebruikte bronnen:

Boeken: Het Nachtvlinderboek door Jeroen Voogd vlinder 477.

Websites: Vlinderstichting, nederlandsesoorten.nl, Wikipedia D+NL+GB, Nederlandsesoorten, gardensafari.nl, verspreidingsatlas.nl, lepiforum ORG + DE, bladmineerders, gbif.org en lepidoptera.eu

Rapporten: Vlinderbalans 2024 over 2023